

28. September 2020

Til Arbejdstilsynet

[ROCKWOOL kommentarer vedr. høring om udkast til bekendtgørelse om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineraluldsfibre.](#)

ROCKWOOL A/S fremsender hermed supplerende kommentarer til MBRs høringssvar til udkast til ovennævnte bekendtgørelse, idet der er nogle særlige forhold omkring genanvendelse af stenuld.

ROCKWOOL finder ligesom MBR, at det er hensigtsmæssigt, at der foretages en opdatering af den nuværende bekendtgørelse, der regulerer arbejdet med montering og nedrivning af mineraluld. Generelt er der sket meget inden for arbejdsmiljølovgivningen siden 1988. Men hvad der måske er lige så vigtigt at notere, har der også været ændringer af klassificeringen af mineraluld siden 1988, hvilket desværre ikke reflekteres i udkastet til bekendtgørelsen.

Indholdet i bekendtgørelsen fra 1988 afspejler den evaluering af mineraluld, som WHO's cancertekspert, IARC, foretog i 1988. På det tidspunkt klassificerede IARC mineraluld som muligt kræftfremkaldende ud fra et forsigtighedsprincip.

Der blev imidlertid efterfølgende påpeget alvorlige metodiske svagheder i en række af de videnskabelige undersøgelser, som lå til grund for evalueringen. Konkret viste det sig, at en stor del af undersøgelsespopulationerne var rygere og havde arbejdet med asbest. Dertil kom, at en del af de videnskabelige resultater baserede sig på dyreforsøg.

På den baggrund gennemførte IARC en ny evaluering af yderligere videnskabeligt materiale og ændrede sin tidligere vurdering, som skyldtes utilstrækkelig evidens tilbage i 1980'erne (IARC Monograph Vol 81 2002). IARC ændrede på den baggrund klassificering af mineraluld i 2001; mineraluld ikke er muligt kræftfremkaldende. Det gælder såvel mineraluld produceret før 1997 og efter.

IARC erklærede i en pressemeddelelse, oktober 2001:

"Epidemiologic studies published during the 15 years since the previous IARC Monographs review of these fibres in 1988 provide no evidence of increased risks of lung cancer or of mesothelioma (cancer of the lining of the body cavities) from occupational exposures during manufacture of these materials, and inadequate evidence overall of any cancer risk."

På trods af dette har EU desværre ikke ændret sin klassifikation af mineraluld fra 1997. Det er stærkt kritisabelt, at klassifikationen fra 1997 blev overført til CLP-forordningen uden vurdering af grundlaget. IARCs klassifikation fra 2001 burde have betydet, at mineraluld ikke blev omfattet af CLP-forordningen.

Vi anerkender, at EU's problematiske regulering i dag betyder, at der i dag forekommer to EU-klassifikationer af mineraluld, men efter vores opfattelse baserer den danske regulering af mineraluld fra før 1997 sig på et forsigtighedsprincip, som ikke er videnskabeligt begrundet. Det

understreges også af det forhold, at EU's arbejdsmiljøudvalg – SCOEL- i 2016 konkluderede, at der ikke er grundlag for at regulere mineraluld, samt det forhold, at mineraluld ikke er omfattet af EU's cancerdirektiv.

Som minimum bør reguleringen af mineraluld produceret efter 1997 derfor ikke være omfattet af andre arbejdsmiljøregler end de generelle, som også gælder for andre isoleringsmaterialer. En opdatering af den gældende bekendtgørelse bør således for mineraluld produceret efter 1997 udelade alle de særregler, som skriver sig tilbage til 1988, og som anført må være begrundet i IARC's klassifikation af mineraluld fra 1988, som siden blev ændret.

Uheldige konsekvenser for politiske målsætninger om cirkulær økonomi.

De nye regler for håndtering af mineraluld fra før 1997 er efter vores opfattelser en meget stor barriere for de politiske målsætninger om cirkulære økonomi og øget genanvendelse. Det finder vi meget uheldigt i og med, at der ifølge IARC ikke er videnskabeligt grundlag for at klassificere mineraluld fra før 1997 som muligt kræftfremkaldende.

Regeringen indgik i juni 2020 en aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Heri står:

”Der er et stort potentiale for affaldsreduktion og mere genbrug og genanvendelse i byggesektoren. Der indføres derfor i 2023 krav om standardiserede nedrivningsplaner og kompetencekrav til selektiv nedrivning af byggerier, så værdifulde materialer i højere grad end i dag, genbruges og genanvendes, før de nyttiggøres som fx fyld under veje eller i støjvolde.”

Mineraluld er ubrændbart til forskel fra andre isoleringsprodukter, og det betyder, at alternativet til genanvendelse er deponi.

ROCKWOO A/S har siden 2012 haft en returordning for stenuld, som nedtages fra bygninger ved nedrivning og energigirenovering. Mængderne har været stigende og må forventes at stige i fremtiden, når der for det første kommer øget fokus på energieffektivisering af bygninger for at opfylde Danmarks klimamålsætning for 2030 samt implementering af politiske initiativer som ovenstående.

Vores returordning skal også ses i sammenhæng med, at Miljøstyrelsen i 2010 udsendte Bekendtgørelse om sortering og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Heri fastsættes, at stenuld som en ud af 7 fraktioner skal udsorteres med henblik på genanvendelse.

ROCKWOOL modtog i 2019 8.600 ton stenuld retur, og det genanvendes i produktionen af ny stenuld. Dermed erstatter det jomfruelige råvarer, hvilket ligeledes et politisk ønske i relation til cirkulær økonomi. Det er værd at bemærke, at den ny-producerede stenuld overholder den såkaldte nota Q om undtagelse fra EU-klassifikationen som muligt kræftfremkaldende.

Der er tale om betydelige volumener af 'brugt' stenuld, som håndteres. De 8.600 tons stenuld, der blev genanvendt i 2019 er af hensyn til miljøaspektet ved transport tilbage til fabrikken nedgranuleret stenuld, som har en densitet, som er betydeligt højere end den isolering, som er installeret i bygninger. Ud fra en antagelse om, at det kasserede stenuld har en gennemsnitsdensitet på 50 kg/m³, blev der i 2019 indsamlet 172.000 m³ stenuld, som blev sendt til genanvendelse i ROCKWOOLs to danske fabrikker.

Vi frygter, at de nye regler om håndtering af mineraluld fra 1997 mht bortskaffelse fra byggepladser vil blive en unødvendig barriere for de politiske mål om cirkulær økonomi og genanvendelse. Vi deler således heller ikke arbejdstilsynet vurdering af de økonomiske konsekvenser af de ændrede regler.

Vi står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for yderligere informationer.

Venlig hilsen

ROCKWOOL A/S

Susanne Kuehn